

turde snarere være det ærede Medlem, der i For- midtdags førte Ordet paa Ministeriets Begne, og tilligemed ham to andre Medlemmer, nemlig den ærede Kultusminister og nu for nylig den ærede Justitsminister. Denne er, som sagt, indtraadt senere, men de, som allerede den Gang gavede Ministeriet dets Præg, vare den ærede Kultusminister og den nuværende Finantsminister, der den Gang var Justitsminister. Jeg kan ikke sige Andet, end at det var med en vis Uvillie, at man den Gang saae disse to Mand atter indtræde i Ministeriet, og det kunde ikke være Andet, naar man mindedes, hvilken Rolle de tidligere havde spillet i Danmarks Historie, dels med Hensyn til det slesvigiske Spørgsmaal, dels med Hensyn til vore indre Forfatningsforhold, og navnlig hvorledes disse to Mand i de Aar, der gif umiddelbart forud for Krigen, havde — som der er sagt ved en tidligere Leilighed — benyttet Landets Ulykker til at indskrænke dets Forfatning, dets Frihed. Det var den nuværende Kultusminister, som den Gang stod i Spidsen for Regjeringen, og skjøndt det nu ligger en halv Snes Aar tilbage, skjøndt det danske Folk er glemsomt overfor de Mand, der have krænket det, og ved hvis Brøde det har lidt, bør det dog fremdrages ved en Leilighed som denne, at det er disse Mand, som bære den væsentligste Skyld for, at det danske Folk har mistet Slesvig; det er disse Mand, hvis Politikk har været i den yderste Grad fordævelig for Danmark. Jeg skal minde om den Maade, hvorpaa man den Gang drev Underhandlingerne med Lydsland. Jeg skal, som et særligt Tegni i den Retning minde om, hvorledes de danske Slesvigere gennem Hans Krigers Mund et Par Aar før Krigens Udbrud, i Vinteren 1861—62, indstødte et Rødsraad til den danske Regjering, og bad den om at give den Andel i den danske Frihed. Deri saae de det eneste Redningsmiddel, men dervom var der ikke og kunde der ikke være Tale fra denne Regjerings Side, fordi den ikke havde noget Blik for dansk Frihed. Den forstod ikke at bruge dansk Frihed i Danmark, og den forstod ikke at bruge den ligeoverfor Slesvig. Forlangendet fremkom gennem det Forfatningsforslag, som blev indbragt af Hans Krieger i Rigsraadet i denne Sal, som da blev brugt til Rigsrådsvalg, men det nød den samme Skæbne som den kommunale Valglov, vi havde oversendt fra dette Thing til Landsthinget, nød, da det kom dertil, idet det nemlig selv afviist uden Dmtale. Den Skæbne nød de danske Slesvigers Forbring til den danske Regjering om dansk Frihed. Jeg skal fremdeles i saa Henseende minde om, at den samme Regjering, som den Gang sad ved Roret, i Slesvig har opelstet en Embedsstand, som vi nu maa træffes med her i Danmark. Det var et forkasteligt System med Hensyn til Slesvigs Bestyrelse, som den Gang blev fulgt; ja, det var ikke blot forkasteligt, men det var fordæveligt, fordi det maatte

vende Benneris og Hjendens Hjertes i Slesvig fra os; i Stedet for at knytte Bennerne til os og drage Modstandere hen imod os. Nu have vi de samme Mand her i Danmark; nu findes de her som Amtmænd, Byfogeder og Herredsfogeder. Søs os ere de ligesaa forkastelige, men de kunne naturligvis ikke være saa fordævelige i Danmark, som de være i Slesvig. De ere kun en Plage for os her i Danmark, men det vilde de ikke være, dersom vi havde en Regjering, som forstod at holde dem til at agte dansk Sæd og Væsen. Dertil ere de ikke blevne holdte i Slesvig, og Ingen holder dem dertil i Danmark. Det samme System, som den Gang blev fulgt i Slesvig, som vilde og plagede Befolkningen, opelstes her fra de samme Embedsmænds Side, og Regjeringen holder sin Hånd derover her i Danmark. Jeg tror, at der med Hensyn til Administrationen her er meget at gjøre, som er forømt fra den nuværende Regjerings Side, og som vilde kunne blive andeledes, naar der var en Regjering, som bedre forstod at værges Befolkningen imod Embedsstanden, end nu er Tilfældet. Disse samme Mand, som sad i Regjeringen, jeg kan sige fra 1854 til 1863, eller fra 1858 eller fra 1860 til 1863 — det var i Grunden i den Tid den slesvigske Regjering vi havde — disse Mand, ved hvis Brøde Danmark har lidt saa store Ulykker, mødte os, den Gang Folkethinget paa en saa bestemt Maade gav sin Villie tilkjende om at ville have indført en anden Regjering, et andet System, end det da værende. Folkethinget var selv den Gang endnu ikke i Stand til at tage Sagen i sin Hånd. Det Parti, som den Gang dannede sig, var endnu i Mindretal, men nu er det blevet et Flertal. Den samme Regjering har imidlertid langtfra taget Hensyn til, at Folket ved Valgene paa en saa bestemt Maade har givet sin Misforstøelse med det nuværende Regjeringsystem tilkjende. Den nuværende Regjering har tværtimod vist en endnu haardere, en endnu voldere Fødsling ligeoverfor de Ønsker og Forbring, som ere komne frem fra Folkethingets Side, og som ved de sidste Valg ere blevne stadfæstede af Bælgerne trindt om i Landet. Vi mødes nu i den ene Sag efter den anden med en bestemt Afvisning af, hvad vi ønske, med en Hensikning til det andet Thing, med hvilket vi ikke ere i Stand til at forhandle, naar vi ikke have Ministeriet til Møllehjul med Opfordring til at rette os efter Ministeriets Mening og Villie, med Forklaring om det Gavnlige og Gledelige for os i, at vi have en virkelig selvstændig, kraftig Regjering ligeoverfor os, ligesom det ikke ligeledes i fuldt Maal maatte være ønskeligt for enhver Regjering, som virkelig vilde Fædelandets Vel, at have en kraftig og selvstændig Folkerepresentation overfor sig, som kunde sige den Folkets Villie, og til hvilken den kunde støtte sig. Saaledes, mine Herrer, er Stillingen bleven, og jeg tror, at denne Stilling nu